

Ondersteuningswijzer over werken met gezondheidsproblemen

Werken met een chronische ziekte of beperking is niet eenvoudig. Veel mensen hebben moeite om passend werk te vinden, hun werk vol te houden of om terug te keren op de arbeidsmarkt als ze langer zijn uitgevallen. Online ondersteuningsprogramma's, zoals interactieve websites of apps voor een smartphone of tablet, kunnen mensen helpen bij het omgaan met hun beperking, het bespreken van hun behoefte aan ondersteuning of het werken aan oplossingen voor hun werkgerelateerde problemen.

Doel

Met dit onderzoeksproject willen onderzoekers van het NIVEL, het Lectoraat Arbeid & Gezondheid van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, het RIVM-Centrum Gezond Leven en JKVG vzw inventariseren welke online ondersteuningsprogramma's over werken met gezondheidsproblemen in Nederland en Vlaanderen beschikbaar zijn, en wat hun kenmerken zijn. Op basis van de verkregen informatie willen we een Ondersteuningswijzer (interactieve website) maken waarop werkzoekenden, werkende mensen met een beperking, werkgevers en andere professionals (bijvoorbeeld werkzaam bij gemeenten, in de arbozorg of eerste lijn) relevante ondersteuningsprogramma's kunnen vinden. Bij elk programma wordt aangegeven voor wie het bedoeld is, wat het doel is, en of het wetenschappelijk onderbouwd en effectief is.

Voor dit onderzoeksproject zijn we op zoek naar Nederlandstalige ondersteuningsprogramma's die aan de volgende vier punten voldoen:

1. Primair bedoeld voor mensen met een (reeds aanwezige) chronische ziekte, aandoening of stoornis

Dit kunnen mensen zijn met chronische of langdurige lichamelijke aandoeningen of stoornissen (bijvoorbeeld diabetes, slechtziendheid of lage rugpijn), mensen met langdurige psychische aandoeningen of stoornissen (bijvoorbeeld depressie, schizofrenie of eetstoornissen) of mensen met een verstandelijke stoornis/beperking.

Zij zijn dus de **beoogde eindgebruikers** van het ondersteuningsprogramma, naast eventuele andere gebruikers of geïnteresseerden (bijvoorbeeld familieleden, arboprofessionals, leidinggevenden).

2. (Mede) bedoeld om te leren omgaan met beperkingen bij het verrichten van betaald werk of om participatieproblemen op dit gebied te voorkomen, verminderen of op te lossen

Dit kan betrekking hebben op de toeleiding naar (regulier) betaald werk, het omgaan met klachten of beperkingen in relatie tot het

Kent of heeft u een online ondersteuningsprogramma dat mogelijk geschikt is? [Vul dan de vragenlijst in](#). Dit duurt maximaal 20 minuten.

Aanmelden kan tot 15 augustus 2017.

verrichten van betaald werk, versterken van het werkvermogen, voorkomen van langdurig ziekteverzuim en werkkuitval, werkhervatting na ziekte of re-integratie na arbeidsongeschiktheid. Het programma hoeft zich niet uitsluitend op het verrichten van betaald werk te richten, maar dit moet wel een substantieel onderdeel van het programma zijn. Een aanwijzing dat het inderdaad een substantieel onderdeel van een programma betreft, is als het thema betaald werk expliciet in de doelstelling van het programma wordt genoemd of als er een aparte module of sessie aan wordt gewijd.

3. Gebruikmaken van informatie- en communicatietechnologie

Het kan gaan om internettechnologie (bijvoorbeeld e-mail, portals, interactieve websites, online cursussen of trainingsprogramma's) of mobiele technologie (bijvoorbeeld sms of apps voor de smartphone of tablet).

We bedoelen **niet** programma's die uitsluitend voor administratieve doeleinden gebruikmaken van ICT, bijvoorbeeld voor het maken van afspraken of het aanleveren van informatie. Ook het elektronisch patiëntendossier valt er buiten.

4. De eindgebruiker stimuleren of ondersteunen om zelf actie te ondernemen

Het kan hierbij gaan om het **aanleren en vertonen van nieuw gedrag door de eindgebruiker of het volhouden daarvan**.

Bijvoorbeeld, het volgen van een cursus of training om de kans op (ander) werk te vergroten, het voorbereiden en aangaan van gesprekken met de leidinggevende over aanpassing van het werk of de werkomstandigheden, het leren gebruiken van een hulpmiddel om de beperkingen te verminderen of het toepassen van een bepaalde methode om beter met klachten of beperkingen om te gaan tijdens het werk.

Als het programma zich richt op één of meer factoren die dat gedrag beïnvloeden (het beoogde gedrag versterken of juist belemmeren) voldoet het ook aan onze criteria. Het programma moet dan één of meer van de volgende factoren beïnvloeden: **de kennis van de eindgebruiker, diens motivatie of vaardigheden**, waaronder ook de vaardigheden om de **sociale omgeving** (bijvoorbeeld de partner, leidinggevende of collega's) te betrekken bij het voorkomen, verminderen of oplossen van de ervaren beperkingen of participatieproblemen.

Wanneer u de vragenlijst heeft ingevuld, gaan de onderzoekers na of het programma past bij en in aanmerking komt voor vermelding in de (nog te ontwikkelen) digitale ondersteuningswijzer voor mensen met gezondheidsproblemen en de website loketgezondleven.nl (een database voor professionals).

Ongeacht de beslissing, ontvangt u –desgewenst- feedback op het programma.

Meer informatie

Iris de Putter: i.deputter@nivel.nl, telefoon: +31 (0)30 272 96 33
Mieke Rijken: m.rijken@nivel.nl, telefoon +31 (0)30 272 97 63

Het onderzoeksproject wordt begeleid door een breed samengestelde adviescommissie. Hierin zitten vertegenwoordigers vanuit de patiëntenorganisaties (Patiëntenfederatie Nederland, Ieder(in)), werkgevers (De Normaalste Zaak), arboprofessionals (SGBO, ArboNed), onderzoekers (VUmc, UMC Groningen) en andere stakeholders (Stichting Centrum Werk Gezondheid, Divosa, UWV). Het project wordt mogelijk gemaakt met subsidie van UWV.